

VERSLAG

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

1 van 10

Onderwerp

Definitief verslag marktdag Railterminal Gelderland 12 oktober 2021

Aan

Deelnemers marktdag en overige belangstellenden

Van

Provincie Gelderland en ProRail

Kopie aan

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

---

 provincie

Gelderland

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

2 van 10

Colofon

Omschrijving : Verslag Informatiebijeenkomst Marktdag Railterminal Gelderland

Plenaire bijeenkomst en tijd : 12 oktober 2021 van 13.00 uur tot 16.30 uur

Locatie : The Green Meeting Center

Adres : Nieuwe Stationsstraat 10, 6811 KS Arnhem

Aanwezig : Marktpartijen, provincie Gelderland, ProRail

Status : Definitief

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

3 van 10

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Werkwijze	4
3	Notulen marktdag	5

1 **Inleiding**

Aanleiding en doel

Provincie Gelderland gaat begin 2022 de aanleg en exploitatie van de Railterminal Gelderland in Valburg (gemeente Over Betuwe) aanbesteden. In de voorbereiding hierop is op 12 oktober 2021 een marktdag georganiseerd voor bedrijven die geïnteresseerd zijn in de aanleg en exploitatie.

Vertrouwelijkheid bijdragen marktpartijen

Deze rapportage van deze marktdag is mede gebaseerd op de schriftelijke en mondelinge bijdragen van marktpartijen. De schriftelijke en mondelinge bijdragen zijn vertrouwelijk van aard, omdat deze concurrentiegevoelige informatie (kunnen) bevatten. Alle informatie in deze rapportage is geanonimiseerd om de vertrouwelijkheid van informatie te borgen. Deze rapportage wordt openbaar gemaakt en de gegeven presentaties worden gepubliceerd. Alle marktpartijen die betrokken waren bij de consultatie krijgen deze informatie toegestuurd.

Leeswijzer

Deze rapportage vervolgt met een toelichting op de gehanteerde werkwijze bij de marktdag. In hoofdstuk 3 zijn notulen van de marktdag zelf opgenomen.

2 **Werkwijze**

Informatiebijeenkomst

Op 12 oktober 2021 heeft een bijeenkomst plaats gevonden om geïnteresseerde marktpartijen te informeren over de RTG en de aankomende aanbesteding van de aanleg en exploitatie van de terminal. Tijdens deze bijeenkomst is door de provincie een toelichting gegeven en zijn er vragen van aanwezige marktpartijen beantwoord. Een verslag van deze bijeenkomst en de gegeven presentatie is beschikbaar gesteld aan de geïnteresseerde marktpartijen.

Marktdag

De uitnodiging en doelen van de marktdag zijn op 16 september jl. gepubliceerd op Negometrix, TenderNed en in een aantal vakbladen op het gebied van logistiek en transport. 32 partijen hebben zich aangemeld voor deze marktdag (zie bijlage met bedrijfsnamen op willekeurige volgorde). Onder de marktpartijen waren adviesbureaus, aannemers voor infra- en spoorwerk en exploitanten van barge- en spoorterminals.

Naast marktpartijen waren op de marktdag ook een journalist namens de Gelderlander aanwezig en een filmploeg voor het maken van een item voor de website Railfreight.com, zie: [Video | RailFreight.com](#).

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

5 van 10

De marktdag zelf kende het volgende programma:

- 13.00 uur: Inloop en check op uw coronatoegangsbewijs/ontvangst
- 13.30 uur: Welkom en toelichting op de marktdag door dagvoorzitter
- 14:00 uur: Publiekrechtelijk kader
(Inpassingsplan, vergunningen, NBwet, etc.)
Presentatie gegeven door provincie Gelderland
- 14:30 uur: Korte pauze
- 14:45 uur: Techniek
(Proces zeilend binnenkomen, ontwerp aansluiting Betuweroute, beveiliging)
Presentatie gegeven door ProRail en provincie Gelderland
- 15:30 uur: Korte pauze
- 15:45 uur: Concessie/aanbesteding
- Erfpacht
  - Concessie duur
  - Toetsing, gunningscriteria
  - Realisatie (wat wanneer, samenwerking, werk met werk)
  - Planning
- Presentatie gegeven door Provincie Gelderland*
- 16.30 uur: Afsluiting, afrondende vragen, afsluiting, vervolg, etc.

3 **Notulen marktdag**

De marktdag start met een woord van welkom en toelichting op de marktdag door de dagvoorzitter.

Dan wordt de 1e presentatie gegeven door provincie Gelderland. Deze gaat over de Publiekrechtelijke kaders (Inpassingsplan, vergunningen, NBwet, etc.)

De dagvoorzitter vat het verhaal samen en vraagt het publiek of er vragen, opmerkingen, aanvullingen zijn? Die zijn er niet.

De 2e presentatie wordt gegeven door ProRail en provincie Gelderland omtrent: Techniek (proces Zeilend binnenkomen, ontwerp aansluiting Betuweroute, beveiliging).

Zeilend binnenkomen is een belangrijke ontwikkeling naar een duurzame terminal. Er zijn 3 sporen op de terminal, er wordt niet gerangeerd op het Containeruitwisselpunt (CUP) aan de Betuweroute doordat treinen zeilend binnenkomen. Er zijn een paar aankomst- en vertreksproren gereserveerd op het CUP; dit betekent extra ruimte voor het proces van de terminal op het CUP en dit wordt vastgelegd met Prorail.

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

6 van 10

Vragen:

Vraag 1: De infrastructuur moet een gedegen proces zijn, er moet regelmatig de mogelijkheid zijn dat er tijdelijk treinen of wagonsets blijven staan. Is dit mogelijk?

Antwoord: De terminal zelf heeft 3 sporen, hele wagonsets komen tegelijkertijd binnen en heeft de capaciteit om 3 treinen vast te kunnen houden.

De vraagsteller geeft nogmaals aan dat het kunnen opvangen van treinen buiten de terminal, niet ad hoc kan worden geregeld. Daarvoor moet een proces worden vastgelegd. Vrij regelmatig moet er de mogelijkheid te zijn om treinen vrij uit te rangeren. Evt. op meer dan de 3 sporen die op de terminal beschikbaar zijn. Er is een procedure en ook ruimte benodigd om deze treinsets te kunnen laten staan. ProRail geeft aan dat je als infrabeheerder voorbereid moet zijn, je moet kijken naar de planning en ook moet kijken naar andere emplacementen.

Vraag 2: Vraagsteller is benieuwd naar hoe de machinist ervoor zorgt dat hij op tijd stil komt te staan op het emplacement als hij zeilend binnenkomt omdat bijv. het gewicht van de trein niet altijd hetzelfde is? Hoe vaak dit mis gaat omdat er geen systemen voor zijn en de machinist dit op gevoel moet doen? Krijgt de machinist een speciale training?

Antwoord: München-Riem heeft hier ervaring mee in de testfase, daarover zijn cijfers gedocumenteerd (30% gestrand). Het ging 6 tot 12 keer per jaar mis in de testfase.

Inmiddels gaat dit niet meer mis. In de afgelopen 11 jaar zijn er 2 treinen gestrand op een aantal van 30 treinen per dag in Ludwigshafen. Dit is dus een betrouwbaar systeem. De machinist krijgt geen training voor het zeilend binnenkomen. Provincie geeft aan in het buitenland te weten hoe het werkt met instructies voor machinisten, in

Nederland is dit nog niet duidelijk. In het buitenland wordt aan de machinist een terminal instructie meegegeven -in de dag- instructies.

Voor machinisten is dit niet spannend, de terminal wordt met normale hoofdseinen binnengereden. De pantograaf op het juiste moment neerlaten met de snelheid waarmee je rijdt, gaat om fingerspitzengefühl. Machinisten kunnen dat goed. Dit is goed uitgetest en ook zijn er inmiddels simulaties uitgevoerd door machinisten om de uitvoerbaarheid van alle handelingen in de overgang van Betuweroute naar terminal te checken in combinatie met het verwerken van informatie van bijvoorbeeld seinen, het neerlaten van de pantograaf, het precies remmen e.d. De conclusie is dat machinisten dat heel goed kunnen en dat zij dit zien als aanvulling van op hun skills.

De dagvoorzitter vat het verhaal samen: De technische processen laten zich vertalen naar kaders voor de exploitatie.

Na een korte pauze is de 3e presentatie aan de beurt. De dagvoorzitter neemt voorafgaand aan deze presentatie nog even het woord en merkt op dat er weinig vragen zijn in de zaal.

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

7 van 10

Mochten er na het plaatsen van de presentaties en het verslag nog vragen zijn, dan zijn daar mogelijkheden voor. Er wordt t.z.t. een termijn opgesteld na verslaglegging en hier wordt nog op teruggekomen bij de aanmelders van deze markttag.

Dan volgt de presentatie van de provincie over de Concessie/aanbesteding met aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Erfpacht
- Concessie duur
- Toetsing, gunningscriteria
- Realisatie (wat wanneer, samenwerking, werk met werk)
- Planning

De provincie wil transparant kenbaar maken wat de bedoeling is van de aanbesteding en wat wordt verwacht van een marktpartij.

De toelichting en presentatie zijn gebaseerd op het provinciale voornemen voor de aanbesteding; op punten en komma's kan dit nog anders worden.

De aanbesteding is een Europees, wettelijk proces. Hier is sprake van een concessie; een marktpartij gaat voor eigen rekening en risico exploiteren. De basis hiervoor is een concessieovereenkomst waarin o.a. staat hoe we met elkaar om gaan, de realisatie- en exploitatieplicht, maar ook de erfpacht afspraken. Het doel is dat de marktpartij de terminal gaat exploiteren, maar de provincie blijft eigenaar van het terrein, daarom is er sprake van erfpacht. De provincie is straks voor de helft eigenaar van het terminalterrein, de andere helft is van ProRail. Het terrein wordt door de provincie beschikbaar gesteld aan de exploitant voor een looptijd van 35 á 45 jaar.

- **Sheet: wijze van oplevering 1.**

Wat de provincie in samenwerking met de gemeente doet; is het realiseren en aanleggen van o.a. de ontsluiting via de weg, groenwal, schermen, elektra etc. Er komt een waterberging op het terrein aan de westkant. Het terrein is voorzien van nuts bij de poort, een 2-5 MVA aansluiting en ontsluiting op de openbare weg. Gas- en elektraleidingen worden overkluisd en afgedekt, zodat deze geschikt zijn voor inrichting en gebruik als railterminal. Sporen van het CUP worden doorgetrokken tot aan de grens van de terminal. De bovenleiding wordt doorgetrokken op de terminal voor zeilend binnenkomen en ook komt er een geïntegreerd beveiligingssysteem op de terminal. Er wordt een bouwrijp terrein van 8,5 hectare grond beschikbaar gesteld. Sporen op de terminal moeten op dezelfde hoogte worden gelegd als de Betuweroute.

- **Sheet: wijze van oplevering 2.**

- **Sheet: wijze van oplevering 3.**

De marktpartij moet sporen op de terminal aanleggen, de verharding, de bouw van het poortgebouw, de aanleg van andere voorzieningen, het aanbrengen van een keer- en parkeergelegenheid, de aanschaf van benodigd materieel t.b.v. de terminal etc. De implementatie van zeilend binnenkomen doet de provincie samen met de exploitant. Na de implementatie van zeilend binnenkomen kan deze pas worden getest. De exploitant zorgt zelf voor het aanvragen en verkrijgen van benodigde vergunningen; bijv.

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

8 van 10

een omgevingsvergunning voor aanleg en exploitatie en een veiligheidsvergunning voor exploitatie bij IL&T.

- **Sheet: toetsingscriteria aanbesteding.**

Bij inschrijving moeten een aantal stukken worden aangeleverd. De inschrijver moet een businesscase aanleveren a.d.h.v. de provinciale toetsingscriteria. Dit is een businesscase voor een x-periode. Provincie beoordeelt of de exploitant voldoende heeft onderbouwd wat de verwachte ontwikkeling van de terminal is en wat de verwachte exploitatie is.

Inschrijver moet ook een schetsontwerp opstellen voor de inrichting van het terrein met bijbehorende kostenraming t.b.v. de aanleg en financiële zekerheden.

Tot slot wordt een implementatieplan gevraagd t.b.v. de aanleg en in gebruik name; dit is in de beginfase van belang i.v.m. het zeilend binnenkomen en het samenwerken met alle partijen in de realisatiefase.

- **Sheet gunningscriteria aanbesteding.**

Gunning gebeurt op basis van de beste prijs/kwaliteitsverhouding: De prijs is één bedrag dat de exploitant als jaarlijkse gebruiksvergoeding betaalt en wordt vastgelegd in een erfpachtovereenkomst (canon). Provincie besteed aanleg en exploitatie in één keer aan. Het is aan de exploitant om evt. een aannemer te zoeken die alles gaat aanleggen.

Omgekeerd zou in theorie ook kunnen: Dat een partij voor eigen rekening en risico een terminal aanlegt en dan een exploitant zoekt. Er zit wel een exploitatieplicht op. De kwaliteit wordt uitgedrukt in de gunningscriteria: Risicomanagement, MKI-milieu kostenindicatie (CO-2).

- **Sheet planning.**

In het 1e kwartaal van 2022 wordt met de aanbestedingsprocedure gestart en duurt tussen een half tot driekwart jaar. Gunning ligt na het onherroepelijk worden van het inpassingsplan. De verwachting is dat het IP medio 2022 onherroepelijk is. Daarnaast heeft een partij voldoende tijd nodig om een goede inschrijving te doen.

Parallel aan deze procedure is de provincie bezig met de grondverwerving voor de groenwal, de ontsluitingsweg etc. Waar nodig wordt het onteigeningsinstrumentarium ingezet. Begin 2023 zou de grond beschikbaar moeten zijn.

Na het verkrijgen van de benodigde grond begint de provincie i.s.m. de gemeente met de aanleg van de ontsluitingsweg, de groenwal en het bouwrijp maken van het terrein.

Prorail zorgt voor de aansluiting op de Betuweroute.

De marktpartij doet op basis van de door de provincie opgestelde planning een aantal zaken in de tijd.

Q1 2023: Vergunningen aanvragen, afspraken maken met aannemersbedrijven inzake de daadwerkelijke aanleg van de terminal, eventueel de aanschaf van materieel. De exploitant heeft ruim een jaar de tijd om de voorbereidende werkzaamheden te doen, alvorens te starten met de daadwerkelijke aanleg van de terminal in ca 1,5 jaar.

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

9 van 10

Als de terminal in gebruik wordt genomen moet de ontsluiting klaar zijn. In de planning zit voldoende tijd om de terminal aan te leggen. Eind 2025 tot 40-45 jaar daarna: Exploitatie van op- en overslag laadeenheden op de vrachtwagen en andersom.

Vragen:

Vraag 1: Wat voor aanbestedingsvorm heeft de provincie in gedachten?

Antwoord: Een Europese aanbesteding.

Vraag 2: Best value?

Antwoord: Er wordt gekeken naar prijs en kwaliteit; de verhouding wordt nog nader bepaald, dit is nu nog niet bekend. De aanbesteding start begin volgend jaar, dan is dit bekend en staat het in de stukken.

Vraag 3: Waarom is het aandeel MKI-waarde zo groot in het gunningsmodel terwijl het alleen over de aanlegfase gaat? Dit ten opzichte van de 35 à 45 jaar die exploitatie omvat lijkt niet logisch?

Antwoord: Het aandeel van de MKI-waarde in de gunningscriteria moet nog worden bepaald. Vraag is terecht.

Vraag 4: Draait het niet vooral om de exploitatie en niet om hoe de infra aangelegd wordt?

Antwoord: De exploitatie kan niet zonder aangelegde infra. De provincie vindt het belangrijk dat ook bij de aanleg zoveel mogelijk voor duurzaamheid wordt gekozen en dus dat er materialen worden gebruikt die zo min mogelijk CO2 uitstoot tot gevolg hebben. In de exploitatiefase is duurzaamheid ook van belang, maar dat is al sterk ingekaderd door bijvoorbeeld zeilend binnenkomen en de verplichting om deels met uitstoot los materieel te werken. De zwaarte van het gunningscriterium duurzaamheid bij de aanleg wordt nog nader bepaald.

Vraag 5: Is er al meer bekend over de vorm van de aanbesteding van de ontsluitingsweg en landschappelijke inpassing, wanneer komen deze opdrachten op de markt?

Antwoord: Daar is al wel wat over bekend, maar daar is deze middag niet direct voor bedoeld. Die aanbesteding is later in de tijd, start wordt medio volgend jaar en dat is minder interessant voor dit publiek.

Er zijn verder geen vragen meer en de dagvoorzitter sluit deze markttag af. Iedereen krijgt dezelfde informatie van deze middag. De presentaties en het verslag zullen binnen redelijke termijn op de website ([www.railterminalgelderland.nl](http://www.railterminal gelderland.nl)) worden geplaatst. Deelnemers worden hierover via e-mail geïnformeerd.

Als er nog behoefte is aan vragen, kunnen deze nog aan de provincie gesteld worden. Als dat een groot aantal is, dan kan beantwoording evt. collectief. Anders gebeurt dat persoonlijk en wordt de informatie middels een kort verslag bekend gemaakt.

Datum

11 november 2021

Zaaknummer

2012-020480

Blad

10 van 10

De dagvoorzitter bedankt iedereen voor hun komst, belangstelling, nieuwsgierigheid en vragen en wenst iedereen een goede reis terug.

Tot slot informeert de dagvoorzitter dat de, journalist van de Gelderlander, vragen kan stellen aan het publiek. Betrokkenen kiezen zelf of zij deze willen beantwoorden en op welke wijze.